

TRỪ BẰNG CÁCH ĐẾM BỚT

(2 tiết – SGK trang 68)

A. Mục tiêu

1. Kiến thức, kĩ năng:

- Thực hiện được phép trừ bằng cách đếm bớt.
- Làm quen với việc thực hiện tính toán trong trường hợp có hai dấu phép tính cộng và trừ.
- Quan sát tranh, nói được “câu chuyện” xảy ra phép trừ, viết phép tính liên quan.

– Làm quen với quan hệ giữa phép cộng và phép trừ trên các trường hợp cụ thể.

2. Năng lực chú trọng: tư duy và lập luận toán học, mô hình hoá toán học, giải quyết vấn đề toán học, giao tiếp toán học.

3. Tích hợp: Toán học và cuộc sống, Tự nhiên và Xã hội.

B. Thiết bị dạy học

GV: 8 khối lập phương.

C. Các hoạt động dạy học chủ yếu

KHỞ ĐỘNG

GV có thể cho HS chơi “Đố bạn”.

Ví dụ: 7 bớt 2

10 bớt 3

9 bớt 3

...

BÀI HỌC VÀ THỰC HÀNH

1. Giới thiệu cách thực hiện phép trừ bằng cách đếm bớt

– HS hoạt động nhóm bốn theo trình tự.

- **Xác định** nhiệm vụ ($8 - 2 = ?$)
- **Quan sát tranh, nói** “câu chuyện” phù hợp phép trừ trên theo câu trúc:

Có...

Bớt...

Còn lại...

- **Giải thích** cách thể hiện phép tính bằng các khối lập phương trong SGK trang 68.
- **Viết** phép tính ($8 - 2 = 6$) và **giải thích** cách tìm kết quả.
(HS có thể đếm hũ mật, khối lập phương, dùng sơ đồ tách – gộp số, ...).

– GV hướng dẫn HS thực hiện phép trừ bằng cách đếm bớt:

- Có 8 hũ mật (đưa thành 8 khối lập phương cùng màu)

Bớt 2 hũ mật (che lấp 2 khối như SGK)

Còn lại mấy hũ mật?

GV viết phép tính: $8 - 2 = ?$

- GV hướng dẫn cách đếm
+ Sử dụng khối lập phương :

GV chỉ vào cả thanh 8 khối lập phương rồi chỉ lần lượt (từ phải sang trái) 2 khối lập phương bị che “lấp ló”.

HS **nói** (theo tay chỉ của GV):

8 bớt 1 còn 7

bớt 1 còn 6

8 **bớt 2 còn 6.**

+ Sử dụng ngón tay

GV làm mẫu (vừa nói, vừa minh hoạ bằng tay):

Tám, bảy, sáu (bật từng ngón)

Nói: 8 **bớt 2 còn 6.**

Viết: $8 - 2 = 6$.

GV giúp HS **nhận biết**, bớt 2 thì bật 2 ngón tay.

HS **làm** theo (nhiều lần).

HS **thực hành** đếm thêm một số trường hợp (cả lớp đưa tay).

2. Thực hành dùng cách đếm bớt để thực hiện phép trừ

– GV cùng HS (nhóm đôi) thực hiện mẫu theo trình tự:

- **Xác định** nhiệm vụ ($7 - 3 = ?$)
- **HS 1:** đếm **bớt** trên các **khối lập phương**, **viết** phép tính.

GV và HS **lấy** ra 7 khối lập phương

(GV gắn trên bảng lớp, HS để trên bàn)

GV và HS cùng đếm (kết hợp thao tác tay)

Bảy,

Sáu, (tay **gạt 1 khối** ra khỏi nhóm),

Năm, (gạt tiếp **1 khối** ra khỏi nhóm),

Bốn (gạt tiếp **1 khối** ra khỏi nhóm).

Nói: 7 **bớt 3 còn 4.**

Viết: $7 - 3 = 4$

- HS 2: **đếm bớt** trên **ngón tay** (7), **viết** phép tính.
  - Hai HS **so sánh** kết quả. Cả lớp **đọc** phép tính.
- HS **thực hành** theo trình tự mẫu, lưu ý hai HS luân phiên đổi vai.

LUYỆN TẬP

Bài 1:

HS dùng cách **đếm bớt** để thực hiện phép tính.

– HS làm việc theo nhóm ba: mỗi em **thực hiện** hai phép tính. Sau đó, các em **chia sẻ** với nhau.

– HS **nêu** kết quả và cách làm.

Bài 2:

– HS **quan sát** hình vẽ, **nêu** từng “câu chuyện” phù hợp với phép tính, rồi **thực hiện** phép tính ($6 - 2, 4 + 1$).

– GV giới thiệu một “câu chuyện” và cách tính toán thể hiện nội dung cả hai hình ảnh:

Có 6 chấm tròn

Bỏ bớt 2 chấm tròn rồi lại vẽ **thêm** 1 chấm tròn

Bây giờ có bao nhiêu chấm tròn?

$$6 - 2 + 1 = ?$$

– GV hướng dẫn làm từ trái qua phải, HS **chỉ cần viết kết quả cuối cùng**

$$6 - 2 + 1 = 5.$$

– HS tiếp tục **thực hiện** các phép tính từ trái sang phải.

Bài 3:

a) GV giúp HS **thực hiện** theo trình tự:

– **Mô tả** hình vẽ theo ngôn ngữ của sơ đồ tách – gộp số.

Ví dụ: 5 miếng dưa **gồm** 3 miếng chưa ăn và 2 miếng đã ăn.

– **Lập** sơ đồ tách – gộp số phù hợp.

– **Viết** bốn phép tính liên quan.

b) HS **thực hiện** theo trình tự câu a.

Khi sửa bài, theo tay chỉ của GV trên sơ đồ, HS đọc bốn phép tính.

CÙNG CỐ

Chơi: Ai nhanh tay?

GV đọc lần lượt một số phép tính (cả phép cộng và phép trừ), HS **thực hiện** và **viết** phép tính vào bảng con rồi **nêu** cách tính.

HOẠT ĐỘNG Ở NHÀ

- Có 3 kẹo đỏ và 4 kẹo xanh, có tất cả 7 cái kẹo.
- Có 4 kẹo xanh và 3 kẹo đỏ, có tất cả 7 cái kẹo.

Vậy: $3 + 4$ và $4 + 3$ có kết quả bằng nhau.